

SPOR EĞİTİMİ GRUBU

Düzenleme Kurulu

Dr. Caner AÇIKADA - Hacettepe Üniversitesi
Dr. Figen ALTAY- Hacettepe Üniversitesi
Yunus ARSLAN - Pamukkale Üniversitesi
Dr. Yeşim BULCA - Hacettepe Üniversitesi
Cevdet CENGİZ - ODTÜ
Dr. Gıyasettin DEMİRHAN - Hacettepe Üniversitesi
A. Gökçe ERTURAN - Hacettepe Üniversitesi
Deniz HÜNÜK - ODTÜ
Dr. M. Levent İNCE - ODTÜ
Dr. Murat KANGALGİL - Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Sadettin KİRAZCI – ODTÜ
Dr. Canan KOCA - Hacettepe Üniversitesi
Dr. Feza KORKUSUZ – ODTÜ
Zeynep RAHİM - Pamukkale Üniversitesi
Fatma SAÇLI – Hacettepe Üniversitesi
Dr. Leyla SARAÇ - Serbest Araştırmacı
Ahmet YAPAR – ODTÜ

Bilim Kurulu

Dr. Figen ALTAY- Hacettepe Üniversitesi
Dr. Hatice ÇAMLIYER - Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Gıyasettin DEMİRHAN - Hacettepe Üniversitesi
Dr. M.Levent İNCE – ODTÜ
Dr. Canan KOCA - Hacettepe Üniversitesi
Dr. Füsun ÖZTÜRK KUTER – Uludağ Üniversitesi
Dr. Dilşad MİRZEOĞLU – Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Zekai PEHLİVAN – Mersin Üniversitesi

ÖNSÖZ

Ülkemizde 2006-2007 öğretim yılında uygulanmaya başlanan İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Programına ölçme ve değerlendirme boyutunda katkıda bulunmak, Milli Eğitim programları ile öğretmen yetiştiren kurumlardaki programların örtüşmesine ilişkin çalışmaları desteklemek, Türkiye’de ve dünyada beden eğitimi ve spor alanında yapılan ölçme ve değerlendirme araştırmalarını analiz etmek ve buradan hareketle uygulama alanında çalışanlara önerilerde bulunmak amacıyla ikincisi düzenlenen “Beden Eğitimi Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar “ sempozyumumuzun beden eğitimi ve spor alanında çalışanlara katkı sağlayacağı düşüncesindeyiz. Bu düşünceyle sempozyumuza, ABD’den 2, Türkiye, İngiltere ve İrlanda’dan 1’er olmak üzere toplam 5 değerli Beden Eğitimi alanında ölçme ve değerlendirme konusunda uluslararası saygınlığa sahip bilim insanının davetli konuşmacı olarak bilgilerini bizlerle paylaşacaklarından dolayı mutluluk duymaktayız.

Farklı mekanlarda ve yeni sempozyumlarda buluşmak dileğiyle.....

Sempozyum Düzenleme Kurulu

İÇİNDEKİLER

DAVETLİ KONUŞMACILAR SUNUM ÖZETLERİ

Sayfa
No

Beden Eğitiminde Öğrenmenin Ölçümü /D. Tannehill.....	1
Beden Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme Konusunda Yapılan Bilimsel Araştırmaların İncelenmesi /G. Demirhan	3
Beden Eğitiminde Dereceli Puanlama Ölçekleri ve Alternatif Ölçme Yaklaşımlarının Kullanılması /J. L. Lund.....	4
Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Değerlendirilmesi/M. W.Metzler.....	6
Beden Eğitiminde Fiziksel Uygunluk Testinin Sağlıklı, Aktif Yaşam Tarzını Güçlendirmede Rolü Var mıdır?/L. Cale.....	8

POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ

İlköğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Dersi ile İlgili Performans Görev Uygulamalarının İncelenmesi / M. Güllü.....	10
İlköğretim Okulunda Okuyan ve Aktif Olarak Spor Yapan Öğrencilerle, Aktif Olarak Spor Yapmayan Öğrencilerin Psiko-Sosyal Gelişimlerinin İncelenmesi/M.Kaya, M. Bayrakçı ,N. Bayrakçı.....	11
İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersine Yönelik Malzeme Yapımı ve Uygulama Çalışması /S. Benli, S. Aytuğ, L. Akbulut, N. H. Korkmaz.....	12
İlköğretim ve Lise Öğrencilerinin Fiziksel Aktivitelerinin Değerlendirilmesi/ R. Arabacı.....	13
İlköğretim İkinci Kademeye Yönelik “Topaç Çevirme Turnuvası” Konulu Performans Görevi /S. Timurkaan, H. S. Timurkan.....	14
Yapılandırmacı Anlayışa Göre Beden Eğitimi Dersindeki Değerlendirmeler Nasıl Organize Edilmelidir?/C. Bıyıklı, S. Yalçın, A. Çapar.....	15
Beden Eğitimi Öğretmenlerini Kendi Algılarına Göre Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerinin İncelenmesi (Karaman İl Örneği)/M. Tekin, Ö. Taşgın	17
Grupla Çalışma Yönteminin İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Uygulanması/ İ. Kurt, B. Dönmez, M. Akdenk, A. C. Kasap, L. İlhan, M. K. Kurt, E. S.Yılmaz, M. Akbulut; M. Sözgen.....	18
Uygulanmış Bir Spor Eğitim Modeli /P. Avşar.....	19
İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Değerlendirme Süreci ile İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi/Z. Avşar.....	20

	Sayfa No
İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeni Öğretim Programının Ölçme Değerlendirme Bölümü ile İlgili Görüşleri /C. Temel	21
İlköğretim Öğrencilerinin Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam Düzeylerinin Değerlendirilmesi /N. Demirbaş, F. Yaylacı.....	22
İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinde Sportif Etkinlikler ile İlgili Kavramları Yapılandırmalarının İncelenmesi /Y. Yılmaz, F. Yaylacı.....	23

VİDEO BİLDİRİ ÖZETLERİ

Disiplinlerarası Kuvvet/O. Göksel, G. Yorulmaz.....	24
Spor Eğitim Modeli Uygulama Örneği /P. Avşar.....	25
Multidisipliner Yaklaşım/G. Can, D. Çevik, D. Beştaş, H. Yılmaz.....	26
Yapılandırmacı Anlayışa Göre Beden Eğitimi Dersinde Öğrenme-Öğretme Süreci Nasıl Düzenlenmelidir? /C. Bıyıklı, U. Sevimli.....	27
Beden Eğitimi Örnek Ders Uygulaması Video Çekimi Olimpiyat Spor Dalları/V. Çakır.....	28
Liseliler Kalp Atımlarını Sayıyor/Ö. Aktepe, D. Aydoğan.....	29
Temel Becerilerin Engelli Bireylerde Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi/F. Gürsel.....	30
Beslenme/K. Kılıç, T. Yılmaz, S. Erdemli, H. Avcı.....	31

Beden Eğitiminde Öğrenmenin Ölçümü

Deborah Tannehill
Limerick Üniversitesi, İrlanda

İki yıl önceki “Beden Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar” adlı ulusal sempozyumunuzun açılış konuşmasında sizlerle öğrencilere neleri, nasıl öğretebileceğimizi, öğrenme ve uygulama olanaklarını ve bunların nasıl değerlendirilmesi gerektiği hakkındaki görüşlerimi paylaşmıştım. Bu konuşmada üzerinde durduğum husus, öğrencilere ayırdıkları zamana ve emeğe değecek şekilde nasıl ilgi çekici, heyecanlı ve anlamlı öğrenme deneyimlerini sunabileceğimizdi. Biliyoruz ki, nitelikli beden eğitimi programı kazanımlarla bunlara ulaşmak için gereken uygulamaların ve kazanımların edinilme derecesini belirlemek için uygun bir ölçme değerlendirme sisteminin tutarlı bir şekilde yapılandırılmasından oluşur. İyi örüntülenmiş bir beden eğitimi programı ve bunun gerek okul beden eğitimi gerekse öğretmen yetiştirmedeki gerekliliği hakkındaki fikirlerim bugünde varlığını sürdürmektedir.

Bu yıl yapılacak olan ölçme ve değerlendirme konulu sempozyumda odak noktalarım özellikle öğretim süreçleri arasındaki tutarlılık ve öğrenmeyi ölçme değerlendirme yönleriyle ele almak olacak. Sizlerle beden eğitiminde öğrenci başarısının nasıl değerlendirileceği ve bu tür ölçekleri geliştirebilmek için hizmet öncesinde nasıl bir eğitim verilmesi gerektiği hususundaki fikirlerimi paylaşmak niyetindeyim. Bunun içinde öğrencilere beceri kazandırmaya, kazandıklarını uygulamaya ve bunları değerlendirmeye yönelten zengin içerikli ve öğrenci başarısını çok yönlü değerlendirebilecek materyallerden bahsedeceğim.

Araştırmalar öğretmenlerin eğitimlerinin hizmet öncesi aldıkları eğitimle sona ermediğini gösteriyor. Son yıllarda öğretmenlerin profesyonel mesleki gelişimleri için düzenlenen iyi örüntülenmiş, tutarlı ve sürekli eğitimlere gösterilen takdir artmaktadır. Bilgi, zaman içinde gelişmekte ve öğretmenler artık mevcut bildikleriyle yeni bilgi, anlayış ve yapılar arasında bağlantılar kurmak durumunda kalmaktadırlar. Bu anlayışın ölçme değerlendirme stratejileri hakkında bilgilendirilmeye ihtiyaç duyan öğretmenlerin üzerine nasıl etki edebileceği hakkındaki görüşlerimi sizlerle paylaşacağım. Öğretmenlik uygulaması yapan öğretmen adaylarının öğrencilerindeki öğrenme düzeyini ölçmeleri, öğrenme için ölçmenin öneminin farkına varılmasının ilk basamağı olabilir. Öğretmenlik uygulaması yapan öğretmenlerle yapılan ve öğrenme için ölçmenin ele alındığı ve devam etmekte olan bir proje, öğretmen görüşleri ile birlikte paylaşılacaktır.

Assessment for Learning in Physical Education

Deborah Tannehill
University of Limerick, Ireland

Two years ago while presenting a keynote at your national symposium, *New Reflections* I shared my thoughts on how to design and maintain the alignment between what we want students to know and be able to do, the opportunities they receive to learn and practice, and how we assess for learning. Most of my emphasis was on how we provide students with challenging, exciting, and meaningful learning experiences that might be worth their time and effort. We know that quality physical education programs reflect an alignment between learning goals, assessments that determine if students reach those goals, and the instructional practices that provide students the opportunity to achieve success. My perspective has not changed and the idea of instructionally aligning physical education programs is critical and at the center of student learning, both in K-12 physical education and teacher education.

This year, at the *Measurement and Evaluation* Symposium my focus will be on the assessment aspect of instructional alignment, and assessment for learning in particular. It is my intent to share ideas on how to assess student learning in physical education and how to help preservice teachers design assessment tools to measure student learning goals. We will examine the use of ‘rich tasks’, a form of assessment that integrates knowledge across different learning experiences and encourages students to acquire, apply, evaluate and appreciate knowledge and skills in physical education through a number of sources of evidence (physical, written and oral assessment tasks).

Research informs us that teacher learning does not end when leaving school. Recent years has seen growing recognition of the importance of providing teachers with professional development opportunities where learning is aligned, coherent, and sustained. Learning occurs over extended periods of time and requires teachers to make connections between what they know and have experienced with new knowledge, understanding, and concepts. With this in mind I will share ideas how we might impact practicing teachers who have not been educated on assessment strategies in physical education. Assisting practicing teachers to involve students in assessing their own learning might be the first step in recognizing the importance of assessment for learning. An example of an assessment for learning project undertaken with practicing teachers will be shared along with these teachers’ perspectives on it.

Beden Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme Konusunda Yapılan Bilimsel Araştırmaların İncelenmesi

Gıyasettin Demirhan*, Canan Koca*, Yunus Arslan**

Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Ankara

Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Denizli

Ölçme ve değerlendirme beden eğitim derslerinin bütünleştirici ve vazgeçilmez bir parçasını oluşturmaktadır. Bu nedenle günümüze kadar beden eğitimi alanında ölçme ve değerlendirme ile ilgili bir çok araştırma yapılmıştır. Yapılan araştırmaların ortak amacı, bu alanın ilgili boyutlarına yönelik bilgi toplamak ve güncel veriler aracılığıyla alana katkı sağlamaktır. Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi alanında ölçme ve değerlendirmeye ilişkin olarak yapılan araştırmaların öğrenci, öğretmen ve program boyutunda tartışılmasıdır. Yazıya dahil edilen bilimsel araştırmalar yurt dışında ve Türkiye’de yayınlananlar şeklinde sınıflandırılarak incelenmiştir.

Beden eğitimi literatüründe ölçme ve değerlendirmenin öğrenci boyutunda yurtdışında gerçekleştirilen araştırmalar öğrencilerin fiziksel uygunluk gelişimleri ağırlıklıdır. Bu çalışmalarda öğrencilerin fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk düzeylerinin artırılmasında okul beden eğitiminin önemi vurgulanmakla birlikte bazı öneriler de sunulmuştur. Bilişsel ve duyuşsal boyutta yapılan çalışmalarda okul beden eğitimi programlarının öğrencilerin bilişsel gelişimlerine yeterli düzeyde katkısının olmadığı gözlenmekle birlikte bu konuda yapılacak çalışmalara da ihtiyaç olduğu ortadadır. Öğretmen boyutunda yapılan araştırmaların çoğunluğunda öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme uygulamaları ve ölçme ve değerlendirmeye yönelik algıları araştırılmıştır. Bu çalışmaların sonunda, öğretmenlerin öğrenci öğrenimini etkili bir biçimde değerlendirebilmek için ölçme ve değerlendirmeyi dersin bütünleyici bir parçası olarak planlamaları ve geleneksel ve alternatif ölçme araçlarını ustaca kullanmaları gerektiği belirtilmiştir. Okul beden eğitimi programlarının değerlendirildiği araştırma sayısı çok sınırlı olmakla birlikte var olanların program içeriği ve öğretmenlerin programları uygulayabilirliği üzerine olduğu söylenebilir. Araştırmaların sonucunda beden eğitimi program değişikliklerinin gerçekleştirilebilmesi için öğretmenlerin yeni programı sahiplenmelerinin, katılımcı olmalarının ve hizmet içi eğitimin önemi belirtilmiştir.

Ülkemizde beden eğitimi ve sporda öğrenci, öğretmen ve program boyutunda gerçekleştirilen ölçme ve değerlendirme konulu çalışma sayısının çok sınırlı olduğu gözlenmiştir. Öğrenci boyutunda yapılan çalışmalarda öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yönelik görüşleri, beden eğitimi derslerine yönelik tutumları araştırılırken, psikomotor boyutta beden eğitimi derslerinin öğrencilerin fiziksel gelişimlerine etkisi araştırılmıştır. İleride yapılacak çalışmalarda, yeni uygulanmaya başlanan beden eğitimi programı da düşünülerek, beden eğitimi derslerinin öğrencilerin duyuşsal, bilişsel ve fiziksel gelişmelere katkısının daha ayrıntılı olarak irdelenmeli ve elde edilen bulgular ışığında alandaki eksiklikler, hatalar ve güçlü yanlar ortaya çıkarılmalıdır. Öğretmen boyutunda gerçekleştirilen az sayıdaki çalışmanın öncelikli konularını beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf organizasyonları, ders zaman yönetimleri, öğretim yöntemleri ve öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumları oluşturmaktadır. Yapılan tarama sonucunda, beden eğitiminde ölçme ve değerlendirme konusunun program boyutunda gerçekleştirilen araştırmalarda yoğunlukla işlenen konunun beden eğitimi programlarının amaçlarının gerçekleşme düzeyi olduğu ortaya çıkmıştır. İleride yapılacak çalışmalarda, bu araştırmalarda elde edilen bulgular ışığında amaçların gerçekleşme ve gerçekleşmeme düzeylerinin nedenleri araştırılarak kaliteli beden eğitimi programı geliştirme ve uygulama çabalarına katkıda bulunulabileceği öngörülmektedir.

Beden Eğitiminde Dereceli Puanlama lekleri ve Alternatif lme Yaklaşımlarının Kullanılması

Jacalyn Lea Lund
Georgia Eyalet Üniversitesi, Atlanta, ABD

Tüm eğitimciler, ğrenci öğrenmesini, etkili ve verimli şekilde ölçmeye çalışıyorlar. Beden eğitimi öğretmenleri, her üç alanı (bilişsel, duyuşsal, devinişsel) da kapsayan konu standartları gibi ek lme konularıyla da yüzleşmek durumundadırlar. Alternatif lmler kullanıldığında, beden eğitimi öğretmenleri öğrenmeyi bir bütün (holistik) olarak ölçebilir ve öğrenmeyi arttırmak amacıyla bu bilgiyi kullanabilirler. Ek olarak, öğrenciler öğrenme etkinlikleri ile meşgulken bu alternatif ölçümlerden bazıları yapılabilir, böylece bazı durumlarda ölçmeyi öğrenmeden ayırmak imkansız hale gelir. Alternatif lmler, ğretmen ve öğrencilere performans ölçütlerini göstermelerini sağlayan, dereceli puanlama ölçekleri kullanılarak değerlendirilirler.

Uygulamaya- bağlı alternatif ölçümler beden eğitimi ders ortamlarında iyi çalışır çünkü beden eğitimindeki konu bilgilerinin birçoğu fiziksel etkinlik içerir. Ölçümler sıklıkla öğretmenlerin öğrencileriyle düzenli olarak yaptıkları etkinliklerden oluşur. Örneğin, oyun oynamak bir öğrencinin devinişsel becerilerini değerlendirmek için mükemmel bir yoldur, bu becerileri çeşitli oyun formları içinde ne zaman kullanacağına karar verme becerisi, kural ve strateji bilgisi, oyun içindeki görgü kuralları ve takım oyunu. Alternatif lmleri kullanmanın zorluğu, öğrencinin oyunu oynayabilme becerisini doğrudan etkileyen oyuna ait elementleri tanımlayabilecek geçerli bir ölçüm aracı yaratmak ve sonrasında performansın seviyesini belirleyen güvenilir dereceli puanlama ölçeklerini geliştirmektir ve böylece öğretmenler ğrenci performansını ve ğrenci öğrenmesini lebileceklerdir.

Bu oturum, ölçmeye ilişkin alternatif yaklaşımlara genel bir bakış sağlayacak ve uygulamaya-bağlı alternatif ölçümleri değerlendirmek için dereceli puanlama leklerinin nasıl geliştirildiğini açıklayacaktır. Devinişsel, bilişsel ve duyuşsal alan için alternatif lme ile ilgili örnekler gösterilecektir. Bu oturumun birinci bölümü, nitel analitik dereceli puanlama ölçütlerinin kısa bir özetiyle sonlandırılacaktır. Oturumun ikinci bölümünde ise katılımcılara bu ölçümlerin spor salonlarında ğrenci öğrenmelerini ölçmede nasıl kullanılacağı gösterilecektir.

Using Alternative Assessment Approaches and Rubrics in Physical Education

Jacalyn Lea Lund
Georgia State University, Atlanta, USA

Educators in all subject areas are trying to measure student learning in effective and efficient ways. Physical education teachers are faced with additional assessment issues as the content standards cover all three domains – psychomotor, cognitive and affective. When alternative assessments are used, physical educators can measure student learning holistically and use this information to enhance student learning. As a bonus, many of these alternative assessments are done while students are engaged in learning activities, thus making it impossible in some instances to separate learning from assessment. The alternative assessments are evaluated with rubrics that provide the teacher and students with criteria for performance.

Because much of the content knowledge of physical education involves physical activity, alternative performance-based assessments work very well in physical education settings. Often the assessment involves activities that teachers do regularly with their students. For example, game play is an excellent way to evaluate a student's psychomotor skills, the ability to decide when to use them in various game play situations, knowledge of rules and strategies, and game play etiquette and teamwork. The challenge with using alternative assessments is that the teacher must create a valid assessment by identifying the elements of the game that most directly impact a student's ability to play the game and then develop reliable rubrics that describe levels of performance so that teachers can measure student performance and learning.

This session will provide an overview of alternative approaches to assessment and explain how to develop rubrics to evaluate these performance-based assessments. Examples of alternative assessments for the psychomotor, cognitive, and affective domains will be shown. The first phase of the session will conclude with a brief introduction to qualitative analytic rubrics. The second phase of this session will demonstrate to participants how these assessments can be used to measure student learning in the gymnasium.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Değerlendirilmesi

Mike W. Metzler
Georgia Eyalet Üniversitesi, Atlanta, ABD

Son yıllarda öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin katıldıkları programların değerlendirilmesi ilgi odağı olmuştur. Beden eğitimi öğretmenlerinin değerlendirilmesi ise bu ilginin uzağında kalmıştır. Bu sunumun amacı çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin değerlendirilmesi ile ilgili çalışmaları ve öğretmenlerin bilgi, öğretim yetenekleri ve kişisel eğilimlerini değerlendirmeye yönelik bazı teknikler hakkında genel bir bakış sağlamaktır.

Sunum öğretmenlerin neden değerlendirilmeleri gerektiği ile ilgili ana nedenlerin tartışılmasıyla başlayacaktır: 1) öğrenci öğreniminin geliştirilmesi amacı; 2) mesleki büyüme; ve meslekte ilerleme veya mesleği sürdürme. Değerlendirmenin amacı çoğunlukla neyin değerlendirileceği, yapılan değerlendirmenin türü, kimin değerlendirmeyi yaptığı ve değerlendirme sonuçlarının nasıl kullanılacağı ile ilgili en önemli faktör olup yukarıda bahsedilen üç maddenin bir veya daha fazla amacıyla kullanılmaktadır.

Öğretmen değerlendirilmesi genel anlamda üç öğrenme alanı içinde olmaktadır: 1) öğretmenin bilgisi- alan bilgisi, pedagoji bilgisi, ve pedagojik alan bilgisi, 2) Öğretim becerileri - planlama, sınıf yönetimi, öğrencilerle etkileşim, ve öğrenmeyi değerlendirme ve 3) kişisel eğilimler- mesleki profesyonellik, öğrenciye karşı tutum, yansıma, ve kişisel gelişim dahil. Sunum her bir öğrenme alanından örnekler ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu alanlarda değerlendirme önerilerini içerecektir.

Sunum öğretmen değerlendirmeleri ile ilgili güncel eğilimler ve konular, özellikle öğrencilerin öğrenmelerini temel alan bilgiler ile öğretmenlerin değerlendirilmeleri “Ölçmeye Değer Katma” ile sonuçlanacaktır. Beden eğitiminde “Ölçmeye Değer Katma” yöntemi kullanmanın kendine özgü amaçları tartışılarak önemi vurgulanacaktır.

Assessing In-Service Physical Education Teachers

Mike W. Metzler
Georgia State University, Atlanta, USA

In recent years, much attention has been given to the assessment of pre-service teachers and the teacher education programs they attend. Little attention has been given to the assessment of in-service physical education teachers. The purpose of this presentation will be to provide an overview of in-service teacher assessment in physical education, including some techniques for assessing teachers' knowledge, instructional skills, and dispositions.

The presentation will begin with a discussion of the major reasons why teachers should be assessed: 1) for improved effectiveness with student learning; 2) for professional growth; and 3) for promotion or retention. The purpose of assessment is often the most important factor in determining what gets assessed, the kinds of assessments that are made, who conducts the assessment, and how assessment results are used for one or more of the three reasons cited above.

Teacher assessment typically occurs within three encompassing domains: 1) teacher knowledge-- including content knowledge, pedagogical knowledge, and content pedagogical knowledge; 2) instructional skills--including planning, class management, interactions with students, and assessment of learning, and 3) dispositions--including professional behavior, attitudes toward learners, reflection, and self-improvement. The presentation will include examples from each domain and provide suggestions for assessing physical education teachers in those areas.

The presentation will conclude with a discussion of current trends and issues in teacher assessment, including the assessment of teachers based on student learning outcome data, commonly referred to as "Value Added Assessment." Specific implications for using Value Added Assessment in physical education will be discussed and highlighted.

Beden Eğitiminde Fiziksel Uygunluk Testinin Sağlıklı, Aktif Yaşam Tarzını Teşvik Etmede Rolü Var mıdır?

Lorraine Cale
Loughborough Üniversitesi, İngiltere

Fiziksel uygunluk testlerinin en önemli amaçlarından bir tanesinin, sağlıklı bir yaşam tarzını ve fiziksel aktiviteyi teşvik etmek olması sebebiyle, bu testlerin okullarda ve beden eğitimi öğretim programlarında sıklıkla kullanılması gerekliliği savunulmaktadır. Buna karşın, gençlerin fiziksel uygunluk testlerine katılmaları ile ilgili birtakım çelişkiler yer almaktadır. Bu bölümde, İngiltere’de fiziksel uygunluk testlerinin gerçekten fiziksel olarak aktif bir yaşamı destekleyip desteklemediğiyle ilgili birtakım önemli konu, sorun ve tartışmaları incelemek amacıyla yürütülen “çocuklarda fiziksel uygunluk testlerinin uygulanabilirliği” başlıklı çalışmandan seçilmiş birtakım sonuçlar paylaşılacaktır.

Uygulanabilirlik çalışması, Galler Millet Meclisi tarafından onaylandı ve iki ana kısımdan oluşturuldu: önemli sonuçları/konuları oluşturabilmek için kapsamlı bir literatür taraması (metalib kullanılarak) ve çocukların fiziksel uygunluk testleri ile ilgili deneyimleri, algıları ve bakış açılarının tespit edilebilmesi için “paydaşlara” ve “uzmanlar” danışmak. Danışma, anketler ve görüşmeler aracılığıyla yapıldı.. 1985 yılından bu güne kadar yapılan literatür taramasından ortaya çıkan önemli konular ve temalar belirlendi ve tartışma için kanıt olarak sunuldu. Anket ve görüşme verileri, anketlere verilen cevapların sayısının belirlenmesi ve çözümleme (ve anketlerdeki açık uçlu sorularda) önemli görülen tema ve genel konuların belirlenmesi yoluyla çözümlendi. Bunlar daha sonra önemli noktaları güçlendirmek, kanıtlamak ve tanımlamak için kullanıldı.

Sonuçlar, beden eğitiminde fiziksel uygunluğun test edilmesinin sağlıklı bir yaşam tarzını ve fiziksel aktiviteyi güçlendirmede rolünün kesin olmadığını ve bunun doğruymuş gibi varsayılmayacağını göstermiştir. Örneğin, fiziksel uygunluk testlerinin sağlıklı bir yaşam tarzını ve fiziksel aktiviteyi arttırdığı, gençleri motive ettiği ve aktif bir yaşam tarzını sürdürebilmek için önemli olan bilgi ve beceriyi geliştirmeyi desteklediği ile ilgili çok az bir kanıt bulunmuştur. Bu kanıtla göre bu çalışma, beden eğitiminde yürütülen fiziksel uygunluk testlerinin birçoğunun, sağlıklı bir yaşam tarzı ve fiziksel aktivitenin teşvik edilmesinde yanlış bir yönlendirici olduğunu ve bu sebeple beden eğitiminde zamanın daha iyi kullanılabileceğini göstermiştir. Fakat aynı zamanda, şunu kabul etmek gerekir ki, eğer bu işe uygun kişiler seçilir ve tüm ilgili etkenler ve sınırlılıklar göz önüne alınırsa, fiziksel uygunluk testlerinin sağlıklı bir yaşam tarzı ve fiziksel aktiviteyi teşvik etmesinde önemli bir rol oynayamaması ve gençlerin fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk konusunda eğitilememesi için bir sebep yoktur. Bunu başarabilmek için gençlere, fiziksel uygunluk testlerinin uygun kullanımı konusunda açık/anaşılır yönergeler vermek gerekli olabilir ve öğretmenler fiziksel uygunluk testlerini öğretim programı içerisinde uygulayabilmek için özel bir destek ve eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.

Does Fitness Testing in Physical Education Have a Role to Play in Promoting Healthy, Active Lifestyles?

Lorraine Cale
Loughborough University, England

Physical fitness testing is commonplace within schools and the Physical Education (PE) curriculum, with advocates claiming one of the key purposes of testing to be the promotion of healthy lifestyles and physical activity. Despite this, much controversy has surrounded the fitness testing of young people. This paper draws on selected findings of a ‘fitness testing children feasibility study’ which was conducted in the United Kingdom to explore the key issues, concerns and debates regarding fitness testing, as they relate to encouraging a physically active lifestyle.

The feasibility study was commissioned by the National Assembly for Wales and involved two main parts: a comprehensive review of literature (using metalib) to establish the key findings/issues, and consultation with key ‘stakeholders’ and ‘experts’ to ascertain their views, understanding and experiences of fitness testing children. The consultation was carried out via questionnaires and interviews. The key issues and themes emerging from the literature from 1985 onwards were identified and served as the evidence for the debate. The questionnaire and interview data were analysed by quantifying the questionnaire responses and identifying the common issues and themes emerging from the transcripts (and the open items within the questionnaires). These were then used to reinforce, substantiate and illustrate key points.

The findings revealed that the role fitness testing plays in PE in promoting healthy lifestyles and physical activity is questionable and cannot be taken for granted. For example, little evidence was found to support the notion that fitness tests promote healthy lifestyles and physical activity, motivate young people, and develop the knowledge and skills that are important to the sustained engagement in an active lifestyle. Based on the evidence, the paper concludes that much of the fitness testing carried out in PE may well represent a misdirected effort in the promotion of healthy lifestyles and physical activity, and that PE time could therefore be better spent. At the same time however, it is acknowledged that, if appropriately employed and all relevant factors and limitations are taken into account, then there is no reason why fitness testing cannot play a role in supporting healthy lifestyles and physical activity and in educating young people about physical activity and fitness. To achieve this, clear guidance on the appropriate use of fitness testing in young people may be required and teachers may need specific support and training in the implementation of fitness testing within the curriculum.

POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ

İlköğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Dersi ile İlgili Performans Görev Uygulamalarının İncelenmesi

Dr. Mehmet Güllü
Cengiz Topel İlköğretim Okulu, Malatya

Bu araştırmanın amacı, 2008-2009 eğitim ve öğretim yılı Malatya il merkezi ilköğretim okullarındaki beden eğitimi dersi ile ilgili performans görev uygulamalarını incelemektir.

Araştırma betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır. Araştırma grubunu Malatya il merkezi ilköğretim okullarında görev yapan ve rasgele yöntemle seçilmiş 12'i bayan ve 39'u erkek olmak üzere 51 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 2'si beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel bilgileri ve 15'i ise konu ile ilgili olmak üzere toplam 17 maddelik bir anket uygulanmıştır. Veriler, yüzdeler (%) halinde tablolar ve grafikler ile sunulmuştur. Beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetlerine ve hizmet yıllarına göre performans görev uygulamaları arasındaki farklılıklar 0,05 anlamlılık düzeyinde Chi- Square (X^2) Testi ile karşılaştırılmıştır.

Araştırma sonucunda, beden eğitimi öğretmenlerinin büyük bir kısmının bir eğitim-öğretim yılının her dönemi için bir tane performans görevi verdikleri, performans görevlerinin genellikle araştırma türünde olduğunu, performans görev konularının genellikle öğretmen tarafından belirlendiği, performans görevlerinin 15 ile 30 günde tamamlandığı ve bu görevlerin sınıf veya spor salonu gibi okulun herhangi bir yerinde sergiledikleri tespit edilmiştir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunun performans görev konularını seçerken Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı ve Öğretmen Kılavuzu kitabından az düzeyde yararlandıkları, yıllık plan konuları ile performans görev konularının çoğunlukla ilgili olduğunu, performans görevlerini öğrencilere sözlü olarak duyurduklarını, performans görevlerini hazırlanırken öğrencilere kısmen rehberlik yaptıklarını, performans görevlerinin öğrencinin temel becerilerinin gelişimleri ve beden eğitimi ders konularının öğrenilmesi açısından yararlı olduklarını ifade etmişlerdir. Bunlarla birlikte beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin çoğunun performans görevlerini okul dışında (internet kafe, kütüphane vs.) tamamladıklarını, performans görevlerini grup çalışması ile hazırladıklarını ve performans görevlerini hazırlarken beden eğitimi öğretmenlerinden sonra en çok ailelerinin yardım ettiklerini belirtmişlerdir.

Bununla birlikte beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyet ve hizmet yılları ile performans görev uygulamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark olmadığı sonucu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi öğretmeni, beden eğitimi dersi, performans görevi

İlköğretim Okulunda Okuyan ve Aktif Olarak Spor Yapan Öğrencilerle, Aktif Olarak Spor Yapmayan Öğrencilerin Psiko-Sosyal Gelişimlerinin İncelenmesi

Kaya M^{*}, Bayrakçı M^{**} ve Bayrakçı N^{***}

(^{*}) Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Ankara. (^{**}) MEB Hüseyin Güllüoğlu İ.Ö.O, Ankara. (^{***}) MEB Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı, Beşevler, Ankara.

Bu çalışmanın amacı, aktif spor yapan çocuklar ile aktif spor yapmayan çocuklar arasında psiko-sosyal gelişimleri arasında farklılık olup olmadığını incelemesidir. Araştırmanın evreni Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan Mimar Sinan İ.Ö.O ile İsmail Erez İ.Ö.O da okuyan öğrenciler oluşturdu. Örneklemini ise 5. sınıfta okuyan 10 yaşındaki aktif spor yapan 40 (20 erkek-20 kız) öğrenci ile aktif spor yapmayan 40 (20 erkek-20 kız) öğrenci olmak üzere toplam 80 öğrenci oluşturdu. Araştırmada, Deneklerin psiko-sosyal gelişimlerini ölçmek için 1963 yılında Horting ve Zazza tarafından “Psiko-Sosyal Gelişim Ölçüsü” olarak bilinen ve Türkiye’de Prof. Dr. Fatma Başaran tarafından 1971-1972 yılında dilimize çevrilip, deneysel bir yöntem kullanılarak geçerliliği ve güvenilirliği saptanmış olan ölçme aracı kullanıldı. Elde edilen veriler ortalama ve standart sapma verilerek özetlendi. Verilerin analizinde varyans analizi ve t testi kullanıldı. Bu çalışmada hata seviyesi 0.05 olarak alındı.

Araştırma sonucunda aktif spor yapan çocukların test sorularının tamamına yakınında kontrol grubuna göre daha yüksek puanlar almalarına rağmen yer değiştirme, uyum, maddeyi kendi kendine kullanma ve kişiler arası ilişkilerde anlamlılık ifade eden sonuçlara rastlanmıştır. Genel anlamda da aktif spor yapan çocuklar, kontrol grubuna göre de toplam psiko-sosyal gelişim ölçeği puanlamasında istatistiksel anlamda anlamlılık ifade eden bir sonuç çıkmıştır. Kız çocukları arasındaki değerlendirme ise; aktif spor yapan kız çocukları (\bar{X} : 155.400), aktif spor yapmayan kız (\bar{X} : 143.800) çocuklarına göre daha başarılı bulunarak ortaya anlamlı bir fark çıkmıştır. Sonuç olarak, aktif spor yapmanın, çocuğun psiko-sosyal gelişimini olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersine Yönelik Malzeme Yapımı ve Uygulama Çalışması

* Süheyla Benli, * Saip Aytuğ, * Levent Akbulut, ** Nimet Haşıl Korkmaz
* İl Milli Eğitim Müdürlüğü Lig Heyeti, Bursa, ** Uludağ Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Bursa

Beden eğitimi insanları bütün yönleri ile etkileyebilmektedir. Beden eğitimi dersi eğitim sistemi içinde büyük bir pay sahibidir. Fakat sadece iyi bir eğitim programı yeterli değildir. Dersin tam olarak bireyleri olumlu etkilemesi ve eğitmesi için dersin uygulamalarının etkin olması gerekmektedir. Okullarımızın tesis, salon ve ders saatlerinin yetersiz olması gibi sorunlarının yanında birde malzeme eksikliği dersin uygulanmasını ve etkinliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Beden eğitimi dersi uygulamaya dayalı bir derstir aynı zamanda performans sporları için alt yapı oluşturmaktadır. Ancak malzeme eksikliği uygulamalarda ihmal edilen bireysel sporları özellikle atletizm sporunda alt yapıyı olumsuz etkilemektedir.

Öğretmenlerin öğrenme-öğretme süreçlerinde öğretim materyallerini hazırlamada etkili olabilmeleri için söz konusu materyallerin öğretim ortamlarındaki işlevlerini yarar ve sınırlıkları ile bunların seçiminde tasarım geliştirme, kullanım, yöntem ve değerlendirmeleri iyi bilmeleri oldukça önemlidir. Beden eğitimi öğretmenlerinin kendi materyallerini hazırlamaları ekonomik ve kullanılabilirlik düzeyini artırır. Atık malzemeler veya çok ucuz malzemelerle araç gereç yaparak olumsuz şartları nasıl olumlu hale dönüştürebiliriz düşüncesi ile başlatılmış bir çalışmadır.

Bu çalışmanın amacı Beden Eğitimi öğretmenlerine okul ve çevre imkânlarını değerlendirerek basit beden eğitimi ve spor araçlarını yapabilmeleri için değişik örnekler sunmaktır. Malzeme yapımında öğrencilerinde katılması kendi yarattığı aletlerle derste çalışması yeni ilköğretim programının amacına çok fazla hizmet etmektedir.

Malzeme yapımında çocuklarımızın güvenliği ön planda tutularak özenle seçilmiştir. Elektrik borusu, bahçe sulama altlığı, plastik top, su borusu, ısı yalıtım malzemeleri ve benzeri araçlarla atletizm de kullanılan engel, dikme ve cirit atmaya hazırlık amaçlı roket gibi araçlar üretilmiştir. Yapılan malzemeler atletizm dışında ayrıca beden eğitimi derslerinde değişik amaçlarla etkinliklerde kullanılabilir özelliktedir.

Bu çalışma sonucunda üretilen malzemeler önce değişik zeminlerde (Açık alanda, çim alanda, sert ve düz zeminde) denendi. Elde edilen malzemeler Sait Ete İlköğretim ve Hasan Alkoçlar Anaokulu 6 yaş grubunda öğrenim gören öğrencilerin ders dışı etkinliklerinde kullanıldı. Ayrıca aynı malzemeler Osmangazi sanat kültür ve spor şenliklerinde de kullanıldı. Malzemelerin öğrenciler tarafından rahatlıkla kullanıldığı ve etkinlikleri kolayca yaptıkları gözlenmiştir. Bu veriler kullanılan malzemelerin beden eğitimi derslerinde de kullanılabileceğini göstermiştir.

Sonuç olarak ucuz malzeme ile değişik etkinlikler planlayarak beden eğitimi ve spor etkinliklerini yapmak mümkündür. Beden eğitimi öğretmenleri kendi yaratıcılığını kullanarak, planladıkları etkilere uygun malzemeler üretebilirler. Böylece Beden eğitimi ve spor için gerekli malzemeler en ucuz şekilde planlanmış ve etkinler daha iyi yapılmış olur. Öğretmenlerin ders amacına uygun malzeme üretme becerileri öğretmen yeterliklerinin değerlendirilmesinde bir yöntem olarak kullanılabilir.

İlköğretim ve Lise Öğrencilerinin Fiziksel Aktivitelerinin Değerlendirilmesi

Ramiz Arabacı

Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Bursa

Sedanter hayat şekline bağlı olan şişmanlık, kanser, kalp-damar ve solunum hastalıkları gibi kronik hastalıklar bugün okul çağındaki çocuklarda giderek arttığı görülmektedir. Bu nedenle, çocuklarının fiziksel aktivitelerini ve uygunluklarını geliştirmek ve yaşam boyu spor bilincini yerleştirmek son yıllarda beden eğitimi dersinin ana konusunu oluşturmaktadır. Mevcut fiziksel aktivite seviyesini belirlemek için fiziksel aktivitenin doğru ölçülmesi zorunludur. Uygulanan beden eğitimi programının etkisinin değerlendirilmesi de fiziksel aktivite seviyelerini yükseltmek amacıyla yapılmaktadır. Bu araştırmanın amacı ilköğretim ve lise öğrencilerinin fiziksel aktivitelerini belirleyen yöntemlerini tespit etmek ve bu yöntemlerinin avantajlarını ve dezavantajlarını belirlemektir. Bu amaçla, PubMed veritabanı tarandı ve çocukların fiziksel aktivitelerini ölçen metotlar ile ilgili bu güne kadar yapılmış olan 258 araştırma tespit edildi. Bu araştırmalarda sadece geçerli olan metotlar değerlendirildi. Fiziksel aktivite ölçüm metotları 3 grupta toplandı. Bunlar; a) kriter standartları – direkt ölçüm (gözlem), enerji harcaması ölçümleri ve indirekt kalorimetri, b) objektif ölçümler – kalp hızı monitörleri, adımsayarlar ve hız ölçerler (accelerometer) ve c) sübjektif ölçümler – anketler ve bireysel görüşmeler. Fiziksel aktiviteyi değerlendiren en iyi yöntemi belirlemek çok zor ve tartışmalı olmasına rağmen, günümüzde direkt ölçüm metotları en uygun kriter standartlarıdır. Uzun ölçüm zamanı, deneyim ve fazla para gerektirdiğinden dolayı direkt ölçümler metotları kullanılmadığı durumlarda hız ölçerler ve adımsayarlar ümit verici alternatif yöntemler olarak görülmektedir. Anket kullanılması gerektiği durumlarda ise bunların geçerliliği ve güvenilirliği iyi kontrol edilmesi gerekir.

Fiziksel aktivite ile ilgili araştırmaların en önemli amacı, fiziksel aktivitenin hastalık ve sağlıkla ilişkisini daha iyi anlamaktır. Bu amaca ulaşılabilmesi için duyarlı ölçüm araçlara ihtiyaç vardır. Teknolojik gelişmeler, bu amacı yakın gelecekte daha kolay ulaşılabilir yapmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel uygunluk, egzersiz, ölçme, değerlendirme, çocuk, adolesan.

İlköğretim İkinci Kademeye Yönelik “Topaç Çevirme Turnuvası” Konulu Performans Görevi

Serpil Timurkaan*, Halit Salih Timurkan**

(*) Fatih İlköğretim Okulu, Malatya, (**) Malatya Spor Lisesi, Malatya

Performans görevleri okulda ve okul dışında zaman ayrılarak üzerinde düşünmeyi ve araştırmayı gerektiren ve sonunda bir ürün, çözüm ya da hizmet elde edilen çalışmalardır. Dolayısıyla öğrencilerin hazırlayacakları performans görevine motive olmaları önemlidir. Performans görevi verilirken öğrencinin, bu görevi günlük yaşamında nerede kullanacağını ve kendisine ne gibi katkı sağlayacağını bilmesi onun motivasyonunu artıracaktır. Bu durum performans ödevleri verilirken öğretmenler tarafından hazırlanan senaryolarla sağlanabilir. Performans görevi senaryoları öğrencilerin aktif katılacağı, onlarda merak ve ilgi uyandıracak etkinlikleri, hazırlık sorularını, örnek olayları, yönergeleri, değerlendirme tablolarını vb. içerecek şekilde hazırlanmalıdır.

Bu çalışma görevleri birbirinden farklı dört ayrı grubun ortak bir amaç için birbirleriyle koordineli olarak çalıştığı ve sonunda ürün olarak bir hizmetin gerçekleştirildiği performans görevine yönelik; performans görevi tanıtım senaryosunu, her grup için oluşturulan yönergeleri, her grup için oluşturulan dereceli puanlama anahtarlarını içermektedir.

Performans görevinin konusu geleneksel oyunlarımızdan topaç çevirmenin okul içerisinde düzenlenecek turnuvasıdır. Bu bağlamda sunum senaryosunun içeriğindeki etkinlikler ve hazırlık soruları belirlendi. Turnuva için sınıf, görevleri birbirinden farklı ancak birbirleriyle bağlantılı çalışmak durumunda olan dört gruba ayrıldı. Beyin fırtınası, yönlendirilmiş buluş yöntemleri ve etkinliklerle, grupların görevleri, yönergeleri, dereceli puanlama anahtarları öğrencilerin de katılımıyla hazırlandı.

Öğrenciler, dört ayrı grubun görevlerini ve değerlendirme ölçütlerini senaryo bölümünde öğrendiler. Böylece öğrenciler kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çalışmak istedikleri grubu seçerek ilgi ve yeteneklerini keşfetme şansı buldular.

Bütün gurupların aynı çalışmayı yaptığı performans görevlerinde, guruplar arasında rekabet yoğunluğu yaşanmaktadır. Bu uygulamada ise gurupların rekabet yoğunluğundan uzaklaşıp işbirliği içerisinde çalışmalarını sağlanmıştır.

Yapılandırmacı Anlayışa Göre Beden Eğitimi Dersindeki Değerlendirmeler Nasıl Organize Edilmelidir?

Cemal Bıyıklı, Sevda Yalçın, Ahmet Çapar
Özel Tefvik Fikret Okulları, Ankara.

Yapılandırmacı anlayış birçok alışkanlığımızı gözden geçirmemiz için önemli fırsatlar yaratmaktadır. Bu fırsatlardan birinin de öğretim sürecinde yapılacak değerlendirilmelere yönelik olduğunu düşünmekteyiz. Yapılandırmacı anlayışa göre değerlendirme yalnızca öğrenme ürünlerine vurgu yapılarak ya da her zaman doğru ya da yanlış olan çözümler dikkate alınarak yapılmamakta; özellikle göreve uygunluk ve öğrenme yollarını yansıtmaya, değerlendirmede önemli ölçütler olarak kabul edilmektedir (Yurdakul 2005). Bu çerçeveden hareketle yapılandırmacı anlayışa uygun yapılan değerlendirmelerin çok yönlü olması gerektiğini düşünmekteyiz. Çok yönlü olmaktan kastettiğimiz öğrencilerin sadece uygulama sonucunda bir ürün olarak gösterdikleri psiko-motor beceriler değil, bu becerilerle birlikte süreçte gösterdikleri çabanın da değerlendirmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Değerlendirme, eğitimin her aşamasında öğrenme ve öğretme stratejilerinin önemli bir parçasını oluşturmuş, süreç ve sonuçta yer alan bir halka olarak görülmüştür. Bu nedenle, beden eğitimi derslerinde değerlendirme yöntemlerinin ne olabileceğini saptamak ve bir uygulama önerisi getirebilmek, bu araştırma için amaç edinilmiştir.

Araştırmada betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2007-2008 öğretim yılında Ankara Özel Tefvik Fikret Okulları 1-11. sınıflarda öğrenim gören öğrenciler (1300 öğrenci) oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, evrendeki bütün öğrencilerden meydana gelmiştir. Araştırmada öğrencilerin süreçte gösterdikleri performansları belirlemek için “*sınıf içi gözlem formu*”, psiko-motor becerilerin ölçümünde ise “*ürün değerlendirme formu*” kullanılmıştır. Bu formların kapsam geçerliliği için uzman görüşleri alınmıştır. Ayrıca formların tutarlık korelasyonu ise 0.95 olarak hesaplanmıştır. Bu ölçme araçlarının hepsi öğretmenler tarafından kullanılmıştır.

Öğrencilerin ürünlerini gözlemlenmede kullandığımız diğer bir ölçme aracı ise “*performans ödevleri*”dir. Performans ödevleri süreç gerektiren ve çıplak gözle gözlenemeyecek kadar karmaşık olduğundan (örneğin karegrofi oluşturma) bu beceriler kamerayla kayıt altına alınıp sonra değerlendirilmiştir. Değerlendirmelerde öğretmenlerle birlikte öğrencilerin de birbirlerini değerlendirmelerine (akran değerlendirmesine) olanak sağlanmıştır.

“*Sınıf içi gözlem formlarının*” kullanılmasıyla öğrencilerin süreçte gösterdikleri performanslarına yönelik veriler elde edilmiş ve bu veriler notla değerlendirilmiştir. Bu sayede öğrencilerin beden eğitimi dersinde psiko-motor becerilerinin yanında süreçte harcadıkları çabanın da değerlendirildiği kanısına varmaları sağlanmıştır. Ayrıca bu çalışma sürecinde yapılan gözlemler ve gözlemlerden öğrencilerin aldıkları puanlara ilişkin herhangi bir olumsuz dönütün alınmaması, gözlem formlarının değerlendirmede objektif olduğuna ilişkin ipuçlarını da bizlere vermektedir.

“*Ürün değerlendirme formlarının*” kullanılmasıyla öğrencilerin sürecin sonunda ulaştıkları psiko-motor becerilere yönelik veriler elde edilmiş ve bu veriler notla değerlendirilmiştir. İlk öğretim 1-5 sınıflarda öğrencilerin ürünlerden aldıkları notlarla, süreçte gösterdikleri çabadan aldıkları puanların ilişkili olduğu gözlenmiştir. İlköğretim 6-8 ve lise sınıflarında beceriler karmaşıklaştıkça bu ilişkinin gözlemlenme sıklığında azalma olmuştur.

“*Performans ödevlerinin*” değerlendirilmesi ile öğrencilerin aldıkları bireysel ödevleri kendi başlarına ya da küçük bir grupla yerine getirmeleri sağlanmıştır. Öğrencilerin bu ödevlerin olduğu konulara (özellikle jimnastik) özel ilgi beslediği ve derse karşı olumlu tutum geliştirmeye başladıkları gözlemlenmiştir.

Sürecin değerlendirildiğini bilen öğrencilerin süreçte derse karşı daha özenli olmuş, arkadaşlarıyla olan ilişkilerinde daha dikkatli davranmaya başlamışlardır. Ürün değerlendirme formları her bir beceriye ait ayrıntıları verdiği için, becerilerin daha objektif değerlendirilmesini sağlamıştır. Bunu bilen öğrencilerin de derste adil bir ölçme değerlendirme yapıldığı kanısına varmasına neden olmuştur. Ayrıca performans ödevleriyle de öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeye yardımcı olan çeşitli ortamlar hazırlandığı düşünülmektedir.

Öğrencilerdeki doğru anlamların oluşabilmesi kadar bu anlamların tutarlı değerlendirilmesi de önemlidir. Bu sebeple yapılandırmacı anlayışta öğrenen merkezde ise, öğrenenin hem süreçte gösterdiği performansın hem de süreç sonunda ulaştığı ürünün değerlendirilmesi esas olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yapılandırmacı yaklaşım, beden eğitimi

Beden Eğitimi Öğretmenlerini Kendi Algılarına Göre Ölçme ve Değerlendirme Yeterliklerinin İncelenmesi (Karaman İl Örneği)

Murat Tekin, Özden Taşgın
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Karaman

Öğretmenlerin çağın gereklerine göre bir çok alanda yeterli olması beklenmektedir. Alanında yeterli olan öğretmen öğrencinin öğrenmesini kolaylaştıracaktır. Ölçme ve değerlendirme alanında da yeterli olan öğretmen öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştıracak gibi öğrencilerin öğrenmelerini doğru yöntem ve tekniklerle ölçüp doğru bir değerlendirme yapabilecektir. Bu çalışmanın amacı; beden eğitimi öğretmenlerinin kendi algılarına göre ölçme değerlendirme yeterliklerinin incelenmesidir.

Araştırma grubunu; Karaman ilinde görev yapan 45'i erkek, 15'i bayan, toplam 60 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. İlk olarak araştırmanın amacına ilişkin mevcut bilgiler, literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde verilmiştir. Böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. İkinci olarak araştırmanın amacına ulaşmak için; Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü'nce yapılan Temel Eğitime Destek Programı "Öğretmenlik Mesleği Genel Alan Yeterlik Çalışması Ulusal Raporu"nda yer alan Öğrenme, Gelişimini izleme ve Değerlendirme yeterliklerinden oluşan "Ölçme Değerlendirme Yeterlik Algısı Ölçeği" (ÖDYAÖ) kullanılmıştır.

Verilerin çözüm ve yorumlanmasında; *t* testi, One Way Anova (tek yönlü varyans analizi) testi kullanılmış ve gruplar arasındaki farkı belirleyebilmek için de Tukey testi kullanılarak anlamlılık $P < 0,05$ alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS (Statistical package for social sciences) paket programı kullanılmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda; Beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yeterlikleri; cinsiyete, meslekteki hizmet sürelerine, mezun olunan yüksek öğretim kurumuna ve çalıştıkları okul türüne bağlı olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p < 0,05$). Öğretmenlerin ölçme değerlendirme yeterlik algısı göz önünde bulundurulursa eğitim öğretim faaliyetlerinin kalitesi artar. Çünkü ölçme ve değerlendirme yeterliğine sahip olamayan öğretmen, öğrencilerini tanımakta zorlanır. Öğrenciler hakkında doğru kararlar veremez. Öğrencilerin yanlış yönlendirilmelerine sebep olabilir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi öğretmeni, ölçme değerlendirme, yeterlik

Grupla Çalışma Yönteminin İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Uygulanması

İbrahim Kurt ⁽¹⁾, Beytullah Dönmez ⁽²⁾, Mürsel Akdenk ⁽³⁾, Ahmet Celal Kasap ⁽⁴⁾, Levent İlhan ⁽⁵⁾ Mustafa Kemal Kurt ⁽⁶⁾; Eyüp S.Yılmaz ⁽⁷⁾, Mehmet Akbulut ⁽⁸⁾; Murat Sözgen⁽⁹⁾

⁽¹⁾ MEB Koordinatör- Formatör, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Antrenör. Serbest Araştırmacı, SAMSUN ⁽²⁾Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi ve Eynesil Meslek Yüksek Okulu, GİRESUN ⁽³⁾Avustralya Türk Enstitüsü, Spor ve Özel Eğitim Araştırma Merkezleri, MELBOURNE ⁽⁴⁾(Özel) Meltem Koleji ve Eğitim Kurumları, Kurucu Müdür, Etlik- ANKARA ⁽⁵⁾Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, KIRŞEHİR ⁽⁶⁾Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Antrenör, Sporcu, SAMSUN ⁽⁷⁾On Dokuz Mayıs Lisesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni,SAMSUN ⁽⁸⁾Beden Eğitimi Öğretmeni, Avrupa Liderlik Akademisi, SAMSUN ⁽⁹⁾Turhal Cumhuriyet Lisesi, Beden Eğitimi Öğretmeni, Turhal-TOKAT.

Grupla çalışma yöntemi, öğrencilerin bireysel olarak kendi öğrenmelerini ve birbirlerinin öğrenmelerini artırmaya yönelik, bir hedef doğrultusunda ve birlikte çalışmak amacıyla, sınıftaki ‘*rollerin sorumlulukların ve ilişkilerin*’ belirlenerek küçük çalışma gruplarının oluşturulması ve “eğitici amaçla” kullanılmasına dayalı bir yöntemdir. Çalışma ile beden eğitimi öğretiminde, sınıf öğrencilerinden teşkil edilen çeşitli çalışma ve araştırma gruplarının, öğretmenin rehberliğinde okul duvarları dışında ve gerçek hayat içinde *öğrenmelerine yönelik* bir yaklaşımın ortaya konulması ve incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın evrenini, 1999-2000 öğretim yılında bir lisede bulunan toplam 1770 öğrenci oluşturmakta ve evrenin genellenebileceği düşünülmektedir. Örneklem, tesadüfi olarak seçilen 15 sınıfta (Lise 1.2.ve 3. sınıf) bulunan 550 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada, *literatür* incelemesine dayalı olarak, ortaya konulan projenin uygulanması sürecinde, çalışma gruplarının bilgi toplama aşamasındaki olay ve olguların katılımcı bir tavırla buldukları doğal koşullarında izlenmesi sonucu toplanan *nitel veriler, betimsel analiz* yöntemiyle analiz edilerek yorumlandı ve değerlendirildi.Projenin uygulanma aşamasında etkili olan faktörlerin “*güçlü*” ve “*zayıf*” yönlerinin ve “*fırsat*” ve “*tehdit*” oluşturan (dış) faktörlerin belirlenmesinde *SWOT (Faktör) analizi* kullanıldı.

Literatür ve konu ile ilgili araştırmalar, grupla çalışma yönteminin eğitimde gerekliliğini açık bir biçimde ortaya koymaktadır. *Öğretim çalışmalarının ezbere değil, iş ve çalışmaya ve öğrencinin kendi etkinliğine dayandırılması esas alınmıştır*. Buna göre, “*İlgi*”, dersin konusunu ve yöntemini belirlemektedir. Çocuk, hayatın gerçekleriyle doğrudan karşı karşıya olmakta, kendi çabasıyla gelişirken öğretmen de gerekli rehberliği yaparak, zamanla bağımsız olarak çalışmayı öğrenmelidir.

Çalışma ve uygulamalar, literatür ile uyumludur. Beden Eğitimi Dersi öğretim programları, teorik alan ve fiziksel aktiviteye dayalı konuları içermektedir. Grup çalışmaları ile, Beden Eğitimi dersleri alışlagelmiş tekdüze kalıplardan çıkarılarak, öğrenciler tarafından kabul gören, onların araştırmacı, gözlemci, problem çözücü ve yaratıcı birer birey olarak yetişmelerine yardımcı olan bir ders haline gelir.

Grupla çalışma yöntemi, “*Öğrenen merkezli modern bir eğitim yöntemi*” olarak, öğrenmeye büyük bir etkisinin olduğu söylenebilir. Yöntem, Beden Eğitimi Dersi öğretim programlarının içerik ve yapısına uygundur ve Beden Eğitimi Öğretiminde etkindir.

Anahtar Kelimeler: Grup, öğrenen merkezli, analiz, fiziksel aktivite

Uygulanmış Bir Spor Eğitim Modeli Örneği

Pervin Avşar
Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi, Ankara

Spor Eğitim Modeli (SEM) ile işlenen 10 haftalık bir beden eğitimi dersinin değerlendirilmesi bu çalışmanın amacıdır. Bu çalışma için öğrencilerin daha önce bilmedikleri ve fiziksel beceri açısından cinsiyetler arası farkın ön plana çıkmayacağı bir konunun seçilerek öğretilmesi hedef alınmış ve “Modifiye Ragbi” oyunu öğretilmiştir. SEM’in basamakları takip edilmiş ve ilk olarak roller öğrenciye tanıtılmıştır. Sınıf, eşit güçlere sahip dört takıma ayrılmış ve her takımda koç, kaptan, hakem, malzemeci, istatistikçi ve basın/pano sorumlusu rolleri isteklere göre dağıtılmıştır. Yapılan çalışmaların çoğu fotoğraf makinası ve video kamera ile kayıt altına alınmış, öğrenciler <http://ornekbeden egitimi.blogspot.com/> adresinden çalışmalarını takip edebilmişlerdir. Çalışmanın verimi ve öğrencilerin gelişimini izlemek için bazı ölçme değerlendirme araçlarından yararlanılmıştır. Çalışmanın 4. Ve 8. haftasında akran değerlendirmesi, 9. hafta grup değerlendirmesi ve son hafta da SEM hakkındaki duygu ve düşünceleri yansıtmaya yönelik testler uygulanmıştır.

SEM ile işlenen derste fiziksel beceriye ilişkin yapılan akran değerlendirmesinin öntest sontest sonuçları karşılaştırıldığında, öğrencilerin fiziksel becerilerinin geliştiği görülmektedir. Grup değerlendirme formuna göre takımdaki rollerini benimseyen öğrencilerin, sorumlu kişilik örneği sergileyerek rollerini en iyi şekilde yapmaya çalıştıkları izlenmiştir.

Düşüncelerini v eduygularını ifade etmelerini sağlayan teste göre ise öğrenciler; bu modelin en çok turnuvalar ve maçlar bölümünü sevmekte, arkadaşlığı pekiştirdiğini düşünmekte, taktik geliştirme konusunda pratik yapmaya ihtiyaçları olduğunu farketmekte, kızlarla erkeklerin aynı takımda oynaması konusunda farklı fikirlere sahip olduklarını göstermektedirler. Bu çalışma ile yapılandırmacı yaklaşım öğretim modellerinden olan SEM’in, öğrencilerindevinimsel, duygusal, sosyal ve bilişsel gelişimlerine olumlu katkılarının olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor eğitim modeli, modifiye ragbi, beden eğitiminde ölçme araçları

İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Değerlendirme Süreci ile İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi

Züleyha Avşar

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Bursa

Çalışmanın amacı, ilköğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinin değerlendirme süreci ile ilgili görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma, tarama modelinde betimsel olarak desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Bursa İli Nilüfer İlçesi'ndeki farklı okullarda öğrenim görmekte olan ve tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen 52 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. 52 öğrenci aracılığı ile 21 beden eğitimi ve spor öğretmeninin ders içi değerlendirme yaklaşımları incelenmiştir.

Araştırmanın verileri, beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenci başarısını ölçmeye yönelik kullandığı değerlendirme tekniklerini; öğrencilerin bu tekniği doğru bulup bulmadığını ve öğrencilere göre beden eğitimi dersinin değerlendirme sürecinin nasıl olması gerektiğini belirlemeye yönelik üç adet açık uçlu soru içeren anket aracılığı ile toplanmıştır. Veriler nitel araştırma tekniklerinden içerik analizi ile çözümlenmiştir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin öğrencilerin sadece devinışsel alanla ilgili kazanımlarını değerlendirdikleri, duyuşsal ve bilişsel alanla ilgili kazanımlarını ise değerlendirmedikleri; değerlendirme tekniği olarak beceri testlerine ağırlık verdikleri, bunun yanında fiziksel uygunluk testleri, öğrenci ürün dosyaları, tutum ölçekleri, akran, grup ve öz değerlendirme gibi teknikleri neredeyse kullanmadıkları belirlenmiştir. Beden eğitimi dersinden yüksek puan alan öğrenciler değerlendirme tekniğini doğru bulurken, düşük puan alan öğrenciler yanlış bulduklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler değerlendirme esnasında öğretmenin tarafsız davranmasını ve kendilerini bir birey olarak algılamasını istemektedirler.

Araştırma sonuçlarına göre yeni beden eğitimi öğretim programının beden eğitimi öğretmenleri tarafından tam anlamıyla anlaşılamadığı düşünülmektedir. Bu nedenle iller düzeyinde beden eğitimi dersinin değerlendirme sürecine yönelik hizmet içi eğitim programları düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi dersi, öğrencinin değerlendirilmesi

İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeni Öğretim Programının Ölçme Değerlendirme Bölümü ile İlgili Görüşleri

Cenk Temel

Bu araştırma Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin Yenilenen İlköğretim Beden Eğitimi Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı'nın ölçme değerlendirme bölümü ile ilgili görüşlerini belirlemek üzere yapılmıştır. Bu araştırmaya yenilenen ilköğretim öğretim programlarının değerlendirmesi amacıyla il Milli Eğitim Müdürlükleri bünyesinde oluşturulan komisyonların hazırlamış oldukları ve Milli Eğitim Bakanlığının ilgili birimlerine gönderilen 2006–2007 öğretim yılına ait 64 ve 2007–2008 öğretim yılına ait 72 il değerlendirme raporu alınmıştır.

Araştırma verilerinin toplanmasında “içerik, yöntem ve teknikler, araç-gereçler ve ölçme değerlendirme” ana başlıkları altında her sınıf düzeyi için ayrı hazırlanan olumlu ve olumsuz görüşlerden oluşan il değerlendirme raporlarının İlköğretim 6. sınıflarına ait ölçme değerlendirme başlığındaki öğretmen görüşlerinden yararlanılmıştır. Araştırma kapsamında incelenen il değerlendirme raporlarından elde edilen nitel veriler üç alan uzmanı tarafından tematik analiz yöntemiyle kategorilere göre kodlanmış, frekanslar ve doğrudan alıntılar elde edilmiştir. Tematik kodlama çerçevesinde raporlardan elde edilen benzer sonuçlar sayısallaştırılarak sıklık hesapları yapılmıştır. Raporlarda temel içerik temaları olumlu alt başlıkta ölçme aracının çeşitliliği ve yeterliliği, öğrenme alanlarına yönelik ölçütler, süreç değerlendirme olarak; olumsuz alt başlıkta ise ölçme aracının çeşitliliği ve yeterliliği, öğrenme alanlarına yönelik ölçütler, süreç değerlendirme, materyal hazırlama ve kullanma yetersizliği ve diğerleri şeklinde belirlenmiştir. Bulgulara göre öğretmenlerin olumsuz olarak değerlendirdikleri görüşlerde; süreç değerlendirme 2006–2007 öğretim yılı raporlarında %39.1, 2007–2008 öğretim yılı raporlarında %9.7 ile, materyal hazırlama ve kullanma yetersizliği 2006–2007 öğretim yılı raporlarında %28.1, 2007–2008 öğretim yılı raporlarında %54.2 ile en dikkat çekici veriler olarak ortaya çıkmıştır.

Sonuç olarak, 2006–2007 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan Yenilenen İlköğretim Beden Eğitimi Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı'nın ölçme değerlendirme boyutunda süreç değerlendirmenin öğretmenler tarafından bir önceki yıla göre daha fazla içselleştirildiği ancak ölçme değerlendirme materyali hazırlama ve bu materyalleri kullanma yetersizliğini yoğun bir şekilde yaşadıkları gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi öğretim programı, ölçme değerlendirme

İlköğretim Öğrencilerinin Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Nihan Demirbaş, Filiz Yaylacı
Akdeniz Üniversitesi BESYO, Antalya.

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersinde etkin katılım ve sağlıklı yaşam düzeylerini yapılandırmacı öğrenme sürecinde kazandırmaktır.

Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma, Antalya Koleji yedinci sınıf öğrencileriyle yapılmıştır. Veriler, ders sırasında gözlem ve video kayıtlarıyla toplanmıştır. Ders materyali olarak araştırmacılar tarafından tasarlanmış olan “Sağlıklı Yaşam Oyunu” panosu oluşturulmuştur. Öğrenci, bir günün özetini Sağlıklı Yaşam Oyunu Testi ile, öğretmen ise video kayıtlarını inceleyerek kendini değerlendirmiştir.

Araştırmaya, 13 yaş gurubundan 15 öğrenci (%73,3’ü bayan, %26,7’si erkek) katılmıştır. Çalışmanın bulgularına baktığımızda, öğrencilerin %46,7’si sabah erken uyanmaktadır. Uyandıktan sonra %66,7’si hala yataktadır. %46,7’si sabah ve öğlen %66,7’si akşam ideal beslenmektedir. Okula %100’ü araba ile giderken araba ile dönüş %86,7’ye düşmektedir. Teneffüste %60’ı sınıfta oturmayı tercih etmektedir. Öğle yemeğinden sonra %73,3’ü gezmektedir. Eve geldikten sonra %73,3’ü TV veya bilgisayar başındadır. Öğrencilerin %40’ı yatarak ve %20’si masa başında ders çalışırken, %40’ı TV izlemektedir. Yatmadan önce %60’ı süt/yoğurt tüketmektedir. Yatış saatinde %60’ı diş fırçalayıp uyumaktadır.

Araştırmaya göre öğrencilerin %33,4’ü mavi kart (23-26 puan) olarak sağlıklı bir yaşam sürdürdükleri, %66,7’si kırmızı kart (27-30 puan) olarak yetersiz aktivite ve aşırı beslendikleri için obezite ile karşı karşıya kaldıkları saptanmıştır. Öğrenciler arasında sarı kart (0-13 puan) alan ve yetersiz beslenme düzeyini gösteren bir değere rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, beden eğitimi dersi, sağlıklı yaşam

İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinde Sportif Etkinlikler ile İlgili Kavramları Yapılandırmalarının İncelenmesi

Yasemin Yılmaz, Filiz Yaylacı
Akdeniz Üniversitesi BESYO, Antalya.

Çalışmanın amacı, İlköğretim okullarında beden eğitimi dersinde sportif etkinlikler ile ilgili kavramların yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak planlama, uygulama, ölçme ve değerlendirme sürecini gerçek öğrenme ortamında video ile göstermektir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma, Özel Antalya Koleji 7. Sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Veriler, ders esnasında gözlem ve video kayıtlarıyla toplanmıştır. Ders materyalleri araştırmacılar tarafından tasarlanmış “Spor Tabu” kartonu, kartları, piyonları, zar, kum saati ve çizim gereçleridir. Buluş yoluyla öğretim, işbirlikli öğrenme ve oyunla öğretim tekniği kullanılmıştır. Ders etkinliği öğrenci merkezlidir. Ders bitiminde öğretmen video kayıtlarıyla, öğrenciler ders içindeki performanslarını özel bir tablo ile değerlendirmişlerdir.

Araştırmada 24 kişilik sınıftan 18 kişi oyuna katılmıştır (%55,6’sı bayan, %44,4’ü erkek). Yaş grubu 13-14’dür. Öğretmen dersin kazanımı ve “Spor Tabu” oyun kuralları hakkında açıklama yapmıştır. Öğrencilerin etkinliğe aktif olarak katıldıkları gözlenmiş ve video kayıtları alınmıştır. Çalışmanın bulgularına bakıldığında, öğrencilerin kendi öz değerlendirmeleri sonucunda; kavram bilgileri (a.o.71 puan;min.30,max.99) normal düzeydedir. En iyi “Oyunlar; beş taş, misket...vb.” (10 kavramdan 9) ve en düşük “Cimnastik” branşına ilişkin kavramların (10 kavramdan 5) kazanıldığı görülmüştür.

Elde edilen gözlem, video ve ders içi performans değerlendirme bulgularına göre öğrencilerin çeşitli spor dallarına ilişkin kavramları öğrendikleri ve beden dersi ile ilgili oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, beden eğitimi dersi, kavram öğretimi

VIDEO SUNUM ÖZETLERİ

Disiplinlerarası Kuvvet

Oktay Göksel, Gökçe Yorulmaz

Ankara Üniversitesi, BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Ankara.

Çalışmanın amacı; fen ve teknoloji dersindeki ünite konusunun beden eğitimi dersiyle işbirliği sağlanarak öğrencilere sunulmasıdır. Bu çalışmada, Fen ve Teknoloji dersi programında yer alan “kuvvet nedir?” başlıklı ünite konusu, Beden eğitimi dersi konusu olarak ise gerdirme hareketleri, nesneyle uyumlu olarak yapılan hareketler ele alınmıştır. Grup, önceden öğrenmiş olduğu “kuvvet nedir?” konulu üniteyi fen ve teknoloji dersinde öğretmenleriyle işledikten sonra, beden eğitimi dersinden yararlanılarak konunun pekiştirilmesi sağlanmıştır. Uygulanan bu çalışma sonucunda öğrenciler kuvvetin tanımını yapar düzeye gelir. Bu çalışmada anlatım, problem çözme ve yönlendirilmiş buluş yöntemleri kullanılmıştır. Disiplinlerarası yaklaşımda ise “bağlı modeli” kullanılmıştır. Çalışmada istatistiksel analiz olarak sorulara verilen cevapların yüzdeleri alınmıştır. Sorular hem Fen ve Teknoloji dersinde öğretilmiş olan “kuvvet nedir?” konusunu hem de beden eğitiminde kuvvete ilişkin uygulatılmış olan gerdirme hareketleri ve ders sonundaki oyunları içermektedir. Ölçüm sonuçlarına göre, Fen ve Teknoloji dersi konularından oluşan bilgi sorunlarına %93’ü doğru %7’si yanlış cevap vermiştir. Beden eğitimi ile ilgili hareketlere dayanan sorulardan ise %93’ü doğru %7’si yanlış cevap vermiştir. Dersin işleniş ve anlaşılabilirliğiyle ilgili soruların %85’i “kesinlikle anlaşılırdı” %15’i ise “ara sıra” anlaşılırdı cevabını vermiştir. Öğrencilerin %81’i dersi beğenmiş, %19’u ise beğenmemiştir. Sonuç olarak iki dersin ilişkilendirilmesi, yapılandırmacı yaklaşımla kuvvet konusunun işlenmesini daha kolay kılmış gibi görünmektedir.

Spor Eğitim Modeli Uygulama Örneği

Pervin Avşar
Yavuz Sultan Selim Lisesi, Ankara.

Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi'nde uygulanmış olan Spor Eğitim Modeli (SEM) 10 hafta (20 eylül - 28 aralık) sürmüştür. Uygulamaya her hafta Pazartesi günü beden eğitimi dersi olan 30 kişilik 9 C sınıfı katılmıştır. Çalışmaya, kız ve erkek sayısı birbirine yakın (16 kız-14 erkek) olan ve "Modifiye Ragbi" oyunu konusunda hevesli olan 9 C sınıfı gönüllü olarak katılmıştır.

1. hafta öğrenciler SEM hakkında bilgilendirilmiş ve modifiye ragbi oyununa temel oluşturacak 10 pasa benzer bir oyun öğretilmiştir. 2. hafta daha önce öğrendikleri oyunda sergiledikleri beceriler göz önünde bulundurularak 2 tane 7 şer, 2 tane de 8'er kişilik takımlara ayrılmaları sağlanmış, her takımın kendisine isim ve renk bulmaları istenmiştir. 3. hafta öğrencilere adil oyun kontratı dağıtılmış, Modifiye ragbi oyununa giriş yapmıştır. 4. hafta takımlardaki öğrencilerin görevlerinin yazılı olduğu kağıtlar kaptanlara dağıtılmış, antrenörlere kılavuzluk edilerek ısınma yapılmış, takımların eksik yanlarına göre antrenman programı çıkarılmıştır. 5. hafta takımlar kendi aralarında modifiye ragbi oyunu oynamış, hazırlanan akran değerlendirme formuyla, modifiye ragbi oyunu oynayan iki takımı diğer iki takım gözlemleyerek akran değerlendirmesi (ön test) yapmışlardır. 6. hafta öğrencilere <http://ornekbedenegitimi.blogspot.com/> üzerinden ödev verilerek ragbi hakkında bilgi edinmeleri ve takım panoları (duvar gazetesi) için resim, yazı, fotoğraf biriktirmeleri istenmiştir. 7. hafta takımların önceki haftadan beri hazırladığı yazı, fotoğraf ve maç istatistiklerden oluşan panolar sergilenmeye başlanmış, takımlarda belirlenmiş olan eksiklere ve geliştirmeleri gereken unsurlara göre egzersiz programları takım koçları ve kaptanlar tarafından takımlara uygulanmıştır. 8. hafta hazırlık maçları yapılmaya başlanmış, öğrencilerin SEM hakkındaki görüşlerini dile getirdikleri video çekimleri kendileri tarafından kayda alınmıştır. Maçlar boyunca hakemler, istatistikçiler, basın görevlileri ve malzemeciler görevlerini yerine getirmişlerdir. 9. hafta hazırlık maçları devam etmiş, takımlar son eksiklerini gidermek için çalışmalar yapmıştır. Akran değerlendirmesinin ikincisi (son test) tekrar yapılmıştır. 10. hafta öğrencilerin hazırladığı kura çekilişi sonucunda tek lig usulu 6 maç oynanmasına ve her takımın üçer maç yapmasına karar verilmiştir. Öğrenci görüşlerini yansıtmaya yönelik açık uçlu ve likert türünde soruların yer aldığı değerlendirme ölçeği hazırlanmış ve uygulanmış, çıkan sonuç öğrencilerle paylaşılmıştır. FESTİVAL: Takım içinde rollerin ne derece yerine getirildiğinin saptanmasına yönelik bir değerlendirme formu öğrencilere uygulanmıştır. Her takımın oynadığı üçer maçtan sonra şampiyon takım belirlenmiştir. SEM sonunda Adil Oyuncu (Fairplay) Ödülüne hak kazanan oyuncular öğrenciler tarafından belirlenmiş ve karne töreninde katılım ve "Adil oyun" belgeleri dağılmaya karar verilmiştir.

Multidisipliner Yaklaşım

Güven Can, Deniz Çevik Derya Beştaş,Harun Yılmaz
Ankara Üniversitesi, BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Ankara.

Fen ve Teknoloji dersindeki iskelet sistemi ve kemik türleri, Beden Eğitimi dersinde ise koşma, yakalama, atma, ve yerden yuvarlama becerilerini kapsamaktadır. Çalışma, MEB'e bağlı bir İlköğretim Okulu 4.Sınıf öğrencileriyle yapılmıştır. Çalışmanın amacı Fen ve Teknoloji dersinde işlenen "Vücudumuzu Tanıyalım" ünitesini Beden Eğitimi dersi ile işlemektir. Bu çalışmada, çocuklar "kemik türlerine göre ebelemece", "kemik gruplarının paslaşması", "ebelenen kemiği tutarak kaç", "gör kemiği sor soruyu" oyunları oynarlar. Burada amaç Fen ve Teknoloji dersindeki iskelet sistemi ve kemik türlerini beden eğitimi dersindeki oyunlarla pekiştirmektir. Bu çalışmada yöntem olarak, problem çözme, soru sorma yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmada sorulan sorulara verilen cevapların yüzdesi alınmıştır. Buna göre; öğrencilerin % 81'i dersin kalitesinin yüksek olduğunu, % 81'i derste eğlendiğini ve % 88'i derste zamanını etkili kullandığını belirterek dersin istekli ve verimli geçtiğini ifade etmişlerdir. Bu dersin kazanımları Fen ve Teknoloji dersi bakımından; kemik türleri, kemiklerin yerleri ve iskelet sistemi hakkındaki bilgiler pekiştirilmiş, Beden Eğitimi dersi bakımından ise; koşma, atma, yakalama ve yerden yuvarlama becerileri geliştirilmiştir.

Yapılandırmacı Anlayışa Göre Beden Eğitimi Dersinde Öğrenme-Öğretme Süreci Nasıl Düzenlenmelidir?

Cemal Bıyıklı,Uğur Sevimli
Özel Tevfik Fikret Okulları, Ankara.

Ankara Özel Tevfik Fikret Okulları beden eğitimi öğretmenleri ve program geliştirme uzmanı tarafından yapılandırmacı anlayışın temel ilkelerinden yola çıkarak beden eğitimi derslerinde uygulanabilecek bir “öğretim modeli” geliştirilmiştir. Bu model yaklaşık bir yıldan beri uygulamaya girmiştir. Geliştirilen bu modele uygun yedinci sınıf düzeyinde voleybol konusu örnek olarak kongrede sunulacaktır. Modelin aşamaları ve içeriği aşağıda kısaca açıklanmıştır.

1.İlk Deneme : Psiko- motor becerilerin geliştirilmesinde, bireyleri yaptıkları hareketler üzerinde düşünebilmeleri için, onlara ilgili becerileri deneyecekleri ortamlar sağlanmalıdır. Bu aşamada öğrencilerin o düzeydeki öğrenme alanına yönelik kazanım ya da beceriyle bizzat uğraşması sağlanmalıdır. Öğrenciler bu uğraşmayı sergilerken ilgili beceriyle ilk kez karşılaşacakları gerçeğini unutmamak gerekir. Örneğin, voleyboldaki parmak pas hareketini ilk öğrenen öğrenciden bu beceriyi gerçekleşmesini istemek öğrencinin bu beceriyi gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceği, gerçekleştirmek için nasıl çalışabileceği üzerinde düşünmesini sağlayabilir. Böylece öğrencinin beceriyi denemesi, beceriyi hissetmesi ve beceriyle ilgili sorgulamalar yapması sağlanmalıdır.

2.Ön Öğrenmelerle İlişkilendirme: İlk deneme aşamasında beceriyi deneyen öğrenciye bu beceriyi gerçekleştirmek için geçmişteki öğrendiği bilgileri hatırlaması ve yapması sağlanmalıdır. Örneğin, parmak pas becerisi için geçmişteki top atma ve tutma becerilerinin hatırlatılması, yaptırılması gibi.

3.Uygulama : Bu aşamada ilgili becerinin öğrenci tarafından yapması sağlanmalıdır. Öğretmen öğrencinin beceriyi gerçekleştirmesi için gerekli rehberliği, yönlendirmeyi yapar. Bu aşamada her öğrencinin kendi fiziksel uygunlukları ölçüsünde beceriyi gerçekleştirmesi için cesaretlendirilmesi gerekir.

4.Transfer: Öğrencilerin edindikleri becerileri farklı bağlam ve amaç çerçevesinde kullanması sağlanmalıdır. Örneğin, cimnastikte ayrı ayrı öğrendiği becerileri birleştirip bir koreografi oluşturulması, voleybolda öğrendiği becerilerini bir voleybol maçı içinde sergilenmesi gibi.

5.Değerlendirme: Değerlendirme iki türlü olmalıdır.Biri öğrencilerin, öğrenme sürecinde gösterdikleri performansların sınıf içi gözlem formlarıyla değerlendirilmesi ; ikincisi ise öğrencilerin edindikleri psiko-motor becerilerin çeşitli ölçeklerle değerlendirilmesidir.

Bu aşamaların içinde öğrencilerin edindikleri tecrübeleri diğerleriyle paylaşmalarına, göstermelerine olanak sağlanmalıdır. Bütün doğruları öğretmenin göstermesi yerine bazı öğrencilerden de bu beklenebilir. Öğrencilerin grupla çalışmalarına, onlarında sorumluluk almalarına olanak sağlanmalıdır. Bu model öğretmene sadece bir yol çizer. Öğretmenin bu süreçte takınacağı tavır çok önemlidir. Yapılandırmacılıkta önemli olan unsur, öğrenme sürecinde öğrencilerinde sorumluluk alması, tek sorumlunun öğretmenin olmadığıdır gösterilmesidir.

Beden Eğitimi Örnek Ders Uygulaması Video Çekimi

Olimpiyat Spor Dalları

Varol Çakır
Osmangazi 1.Murat İlköğretim Okulu, Bursa

Yenilen ilköğretim beden eğitimi ders programıyla beraber, öğrenciler için her ders artık bir sürpriz.Onların bu meraklı ve istekli bekleyişleri,dersimizin önemini arttırmıştır.Dersin yeni yaklaşımlarla,yeni program doğrultusunda ve tüm öğrencilerin aktif katılımıyla işlenmesi gerekmektedir.Bunun uygulanabilirliğini görsel olarak göstermek bilgi paylaşımının gereğidir.

Bu çalışmanın amacı, yıllık ders planına göre o haftaya denk gelen kazanımları karşılayacak günlük ders planının hazırlanması, planın her bir bölümünün bir ders saati içinde gerçekleştirilmesi ve farklı öğrenme alanı kazanımlarının bir etkinlikle işlenmesidir.

Bursa-Osmangazi 1.Murat İlköğretim okulu 5/A sınıfı bu çalışmada yer almıştır. Videoya kayıt edilen ders bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Olimpiyat spor dallarına ait görsel araçlar ve değerlendirme formları kullanılmıştır.Kaydetme işlemi sınıf sıraya geçtiğinde başlayıp,yine sınıf bitiriş için sıraya geçtiğinde sonlandırılmıştır.

Derse başlama ve bitirmenin bir uyum içinde olduğu,dersin dikkatle dinlendiği,tüm öğrencilerin derse aktif bir şekilde katıldıkları,ders kazanımlarının verilen etkinlikle uyum içinde olduğu,ders planındaki tüm bölümlerin gerçekleştirildiği ve ders sonunda yapılan değerlendirme ile öğrencilerin hem bireysel mücadele edip etkinliği başarıyla bitirdikleri hem de verilen farklı olimpiyat spor dallarını öğrendikler görülmüştür.

Öğrencilere ders programı doğrultusunda zevkli ve ilgiyle katılacakları dersler yaptırılmalıdır. Öğrenciler eğer bizlere ”öğretmenim bugün hangi etkinliği yapıyoruz” diyorlarsa, doğru yoldayız demektir. İmkanları ortaya çıkarmalı ve en iyisini yapmalıyız. Gelecek de bizim yerimizde olacak çocuklarımız için bunu yapmak hiç de zor olmasa gerek.

Liseliler Kalp Atımlarını Sayıyor

Özge Aktepe, Duygu Aydoğan

Ankara Üniversitesi, BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Ankara

Bu çalışma 10.sınıf Anadolu Lisesi matematik-fen bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Dersin amacı, beden eğitimi ve biyoloji dersini ilişkilendirilmiş bir ders olarak işlemektir. Taşıma ve dolaşım sisteminin konusu olan kalp atım hızını ele alarak aerobik ve kuvvete yönelik çalışmalar yapılmıştır. Sınıf iki gruba ayrılmıştır. Gruplardan biri aerobik çalışmalar yaparken diğer grup kuvvete yönelik çalışmalar yapmıştır. Bu ders yapılandırıcı bir yaklaşımla işlenmiştir. Yöntem olarak komut, soru sorma ve alıştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak bir ölçüm aracı geliştirilmiştir. Ölçümler sonucunda her iki grubun dinlenik, egzersize başladıktan on dakika sonra, egzersizin hemen bitiminde kalp atım hızları ölçülmüş, ortalamaları ve standart sapmaları alınmıştır. Kuvvet grubunun, dinlenik kalp atım hızı ortalaması ve standart sapmaları: 86 ± 8.020 KAH, egzersize başladıktan on dakika sonra: 167 ± 13.070 KAH, egzersizin hemen bitiminde: 147 ± 24.768 KAH'dır. Aerobik grubunun: Dinlenik kalp atım hızı ortalaması: 83 ± 7.129 KAH, egzersize başladıktan on dakika sonra: 180 ± 19.933 KAH, egzersizin hemen bitiminde: 158 ± 21.369 KAH'dır. Bu dersin kazanımları Biyoloji dersi bakımından, kalp atım hızının ne demek olduğunu, nasıl ölçüldüğünü ve nelere göre değiştiğini öğrenmeleri ve beden eğitimi dersi tarafından ise; egzersizin kalp atım hızına etkilerini, düzenli fiziksel etkinlik yapmanın sağlığımız açısından etkilerini ve kalp atım hızının arttığında vücudunda ne gibi değişiklikler olduğunu öğrenmeleri sağlanmıştır.

Temel Becerilerin Engelli Bireylerde Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Ferda Gürsel

Ankara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Ankara.

Kontrol listeleri, hareketlerde yeterliği değerlendirmek için kullanılan gözlem formlarıdır. Bu çalışmanın amacı, kontrol listelerinin işitme yetersizliği olan bireylerin temel becerilerinin, ölçme ve değerlendirmede nasıl kullanılacağını açıklamaktır. Kontrol listelerinde, öğrencinin nasıl gözleneceği bir başka deyişle hangi kriterlere dikkat edileceği anahtar rol oynar. Kriterler, öğrenciye performans hedeflerini somut gösterir ve mükemmel bir becerinin neye benzeyeceği konusunda bilgi verir. Kontrol listelerinde sadece iki seçenek vardır “gözlendi” ya da “gözlenmedi”. Bu çalışmada işitme yetersizliği olan öğrencinin denge, dikey sıçrama, yatay sıçrama, sekme ve adım al becerileri üzerinde beceri analizi yapılarak kontrol listeleriyle nasıl ölçme değerlendirme yapılacağı anlatılmıştır. Sonuçta yetersizliği olan bireyler için temel becerilerin değerlendirilmesinde kontrol listelerin kullanılması beceride hatanın hangi noktada yapıldığını çok açık bir şekilde göstermektedir. Dolayısıyla bu durumun, yetersizliği olan bireylerin becerileri daha çabuk öğrenmelerine yardımcı olduğu söylenebilir.

Beslenme

Koray Kılıç ,Tuğba Yılmaz, Serkan Erdemli, Hasan Avcı
Ankara Üniversitesi, BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Ankara.

Derse başlamadan önce öğrencilere etkinliğimizde düzenli ve yeterli beslenmenin fiziksel aktivitelerimize etkisinin önemini vurguladık ve ne gibi bir etkinlik yapacağımızı kısaca anlattık. Onlara hangi besinlerin hangi gruba dahil olduğunu bilip bilmediklerini sorduk ve 3 farklı besin grubu söyledik yağlar, proteinler ve karbonhidratlardır. Daha sonra 3 grup olmalarını istedik ve ekme, tavuk ve kurabiye resimlerinden oluşan 3 adet puzzle verdik. Onlardan bu puzzle'nin parçalarını birleştirmelerini istedik. Puzzle ilk tamamlayan grup bir sonraki etkinliğe hemen başladı. Öncelikle takla attılar takladan sonra yerde duran bir adet besin kartı aldılar daha sonra slalom çubuklarının arasından basketbol topunu yerde sürükleyerek geçtiler ve tekrar besin kartı alıp basketbol topunu yerine koydular. Denge tahtası üzerinde yürüyerek geçtikten sonra bir besin kartı daha aldılar. Daha sonra yerde duran çizginin sağına ve soluna 10 kez çift ayak sıçrama yaptılar ve yine besin kartı aldılar. İstasyonu tamamladıktan sonra kendi bölümlerinde duran karbonhidratlar, yağlar ve proteinler kutusuna bu besin kartları hangi gruba dahilse karar verip bıraktılar. Sadece besin kartları kutulara bırakılırken süre tutuldu burada amaç en çabuk şekilde karar verebilmektir. Her grup istasyonu tamamladıktan sonra kutulardaki besinler öğrencilerle birlikte tek tek kontrol edildi. En fazla besini doğru besin grubuyla eşleştiren grup oyunu kazandı. Bu sayede öğrenciler hangi besinlerin hangi besin grubuna girdiğini de öğrenmiş oldu.2. derste dart etkinliği yapıldı. Amaç; bu oyunu enerji sistemlerini ve bu sistemlerin günlük hayatımızdaki ve sporcu beslenmesindeki önemini vurgulamaktır. Dart tahtasını önem sırasına göre 3 gölgeye ayırdık. Öğrencileri gruplara ayırdık ve her öğrencinin 1 atış yapma hakkı vardı.Kırmızı bölge karbonhidratları, beyaz bölge proteinleri, yeşil bölge ise yağları temsil etti. Kırmızı bölgeye atış yapan 50 puan, beyaz bölgeye atış yapan 30 puan, yeşil bölgeye atış yapan ise 20 puan aldı. Bu oyun ile öğrenciler hem besinlerin önem sırasını öğrenmiş oldu hem de dart sporunu tanımış oldu. Aynı zamanda bu oyunla birlikte sağlıklı bir vücut ve fiziksel gelişim için nasıl beslenmesi gerektiği hakkında bilgi sahibi oldular. Bir sonraki etkinliğimiz ise düzenli beslenme engelleri geçtim etkinliğiydi. Bu etkinlikte kullandığımız malzemelere isimler verdik. Minderin etkinlikteki adı su, 3 engelin etkinlikteki adı 3 öğün yemek, denge çizgisinin etkinlikteki adı su, basketbol topunun adı ise yumurtaydı. Amaç öğrencilere bu besinlerin ne kadar önemli olduğunu vurgulamak ve bunlar sayesinde sağlıklı bir vücuda sahip olabileceğimiz göstermektir. Öğrenciler oyuna süre tutularak başlatıldı. Minderde takla atıp, engeller üzerinden çift ayak sıçrama yaparak geçtiler. Denge çizgisi üzerinde başlarındaki süngerini düşürmeden yürümeye çalıştılar ve basketbol topunu sürerek getirip arkadaşlarına teslim ettiler. Başlangıç mesafesine döndükleri süre isimlerinin karşısına yazıldı. Daha sonra sınıf mevcudunun ortalaması alındı ve bu ortalamanın altındaki sürede etkinliği tamamlayan öğrenciler sınıf tarafından alkışlandı.

Ders sonunda öğrencilere bugün neler öğrendikleri ve en çok hangi etkinlikleri beğendikleri soruldu. Ve onlara bir değerlendirme formu dağıtıldı. Ayrıca 3 gün boyunca hem yedikleri besinleri ve bu besinlerin hangi gruba girdiğini kaydetmeleri istendi. Hem de 3 gün boyunca yaptıkları fiziksel etkinlikleri kaydetmeleri istendi. Hangi etkinliklerin sağlığa olumlu faydası var araştırmaları ve not etmeleri istendi.